

FOLK OG LAND

NR. 6 — 21. ÅRGANG

LØRDAG 18. MARS 1972

LØSSALG KR. 2,—

HAYES's «QUISLING»

II. The Case for the Prosecution

AV RALPH HEWINS

Paul Hayes's kilder fører uvegerlig til at hans nye Quisling-biografi ender som «The Case for the Prosecution» (Aktoratets sak), og boken burde hatt den tittel heller enn «The Career and Ideas of Vidkun Quisling» (Vidkun Quislings levnetsløp og tanker.)

Blant de «mange nordmenn som har vært meget hjelpsomme på forskjellig vis», er den som først nevnes dr. Olav Riste fra Forsvarsdepartementets historiske avdeling — forfatteren av «Norway and the Second World War», trykket på engelsk, men intet annet sprog, som var spesielt rettet mot

min «Quisling — prophet without honour.»

Dr. Riste takkes av Hayes for «uvurderlige råd» og for tillatelse til å «arbeide med statsdokumenter». Til å begynne med står Hayes altså i gjeld til det norske Establishment — det selvsamme pampevelde som har satt Quisling i gapestokken.

For det annet innrømmer Hayes at påtalemyndighetens sjef, riksadvokat Andreas Aulie, og kriminalsjef Lars L'Abée Lund, to av de tre hovedfigurer i rettsfølgelsen av Quisling og hans tilhengere, «var ytterst hjelpsomme med å gjøre viktige dokumenter tilgjengelige».

Den mest ubarmhjertige opponent mot Quisling i akademiske kretser er Hayes tredje innrømmede kilde — nemlig professor Magne Skodvin, professor i samtidshistorie ved Oslo Universitet, staben ved Universitetsbiblioteket og, slått sammen med dem i avslørende kombinasjon, staben ved kriminalpolitiet hovedkvarter. (Med velberådd hu er rektor J. Andenæs ved Oslo Universitet, som har ansvaret for alle grener av denne institusjon, og som er nok en an-

ti-Quisling-fanatiker, ikke nevnt).

Ingen annen personlig assistanse av nordmenn er nevnt i meddelelsen på side 363, hvilket synes å være en bedrøvelig nedgang i standard og praksis ved det historiske fakultet i Oxford siden min tid. Hvorledes en Oxford-akademiker høytidelig kan produsere en biografi på 347 sider tekst uten å intervju noen av personens gjenlevende tilhengere er for meg uforståelig.

Tre av Quislings ministre, Rolf Fuglesang, Sverre Riisnæs og Axel Stang kunne ha vært kontaktet. Quislings hustru, Maria, er også tilgjengelig. Det samme er sønnene til Knut Hamsun og hundrevis av andre målbære «frontkjempere». Det er også publisistene Hans S. Jacobsen og Albert Wiesener. Så er det Quislings personlige venner, fru Haldis Neegaard-Østbye og fru Mollø Christensen.

Olaf Fermann, den formu-

ende forretningsmann som var bosatt i Tyskland i 1940 og støttet Quisling finansielt i den avgjørende periode 1939—40 — senere visepresident i det norske Røde Kors — lever fremdeles. Det gjør også tidligere funksjonærer i Nasjonal Samling, slike som John Thronsen (økonomsjef), Per Jahr (privatsekretær), Bjørn Østring (sjef for Garden ved Quislings residens) og Sverre Aastorp, (Forts. side 2)

I 1943 deltok Knut Hamsun i et internasjonalt pressemøte i Wien, og dette bilde skriver seg derfra. I forbindelse med denne Hamsuns reise var det ordnet med at den verdensberømte norske dikter skulle få foretrede for Adolf Hitler, hvor han skulle opptre som talsmann for Quisling og Nasjonal Samlings syn at Terboven var en ulykke for forholdet mellom Norge og Tyskland og måtte vekk. Det foreligger et mystisk referat fra Hamsuns møte med Hitler, gjengitt i norske aviser i 1945 og feilaktig tillagt Hans S. Jacobsen. Vi gjengir det på side 5.

Oredsson til aksjon mot 'Bergens Tidende'

Krever skadeserstatning for ærekrenkelse

Bergens Tidende har frisket opp igjen betsen fra den Lundahlaffære som dette svenske blad måtte betale så dyrt for å slippe ut av igjen etter å ha satt hele det svenske politi i alarmberedskap. Nå spørs det om ikke Bergens Tidende også er kommet ilde ut å fare. Iallfall har lederen for Nordiska Rikspartiet, Göran Assar Oredsson 29. februar sistl. sendt bladet følgende brev:

Ansvarlige utgivare av Bergens Tidende Bergen /Norge/

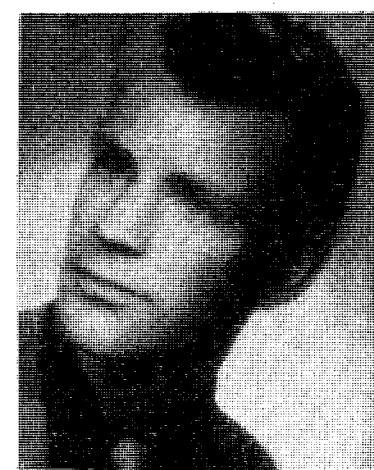
Härmed vill undertecknad insända en stark protest mot vad Eder tidning skriver i stort uppslagen artikel den 18 febr. 1972.

Ni skriver:

«Det er imidlertid grunn til å legge merke til et av ravnene blant ligaens medlemmer, nemlig Jöran Assar Oredsson . . .»

Jag vill understryka, att jag aldrig varit medlem av någon «liga» och ej heller av någon s.k. Lundahl-Granquist-liga. Aldrig varit medlem av någon Carlbergsstiftelse. Aldrig någonsin varit i polisförhör heller på annat sätt förknippat med den affär Expressen igångsatte i Sverige 1966.

Det är en grov ärekränk-

Oredsson, som har gått till aksjon mot Bergens Tidende

ning Eder tidning satt i skrift.

Jag fordrar 1000 (ettusen) norska kronor i skadestånd för Edert påstående om mig angående Lundahlaffären 1966.

SKODVINS NATO-BOK

påbegynte signaturen Siegfried en omtale av i forrige nummer og avslutter den i dette. (Angivelsen av at artiklen var skrevet av Siegfried var forøvrig falt bort). Se side 5.

LEKTOR HOAAS

har på side 4 noen bemerkninger til den omtale av hans «Germanernes fortid og fremtid» som «Ung akademiker» nylig skrev i dette blad.

NIXONS PEKINGREISE

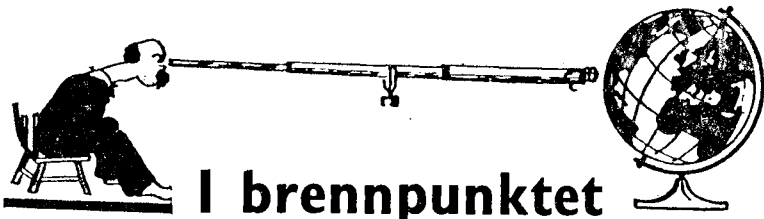
er emnet for dagens «I brennpunktet» på side 2 og ellers nevner vi ungdomsstoffet på side 4 og diverse annet av interesse.

Därest detta mitt krav inte tillgodoses före den 15 mars 1972 vänder jag mig till advokat för juridisk åtgärd i denna pressförvanskning.

Högaktningsfullt
Göran Assar Oredsson
Adress
Box 162
152 00 STRÄNGNÄS

Hayes fremstiller professor dr. Herman Harris Aall som hovedpersonen i det planlagte forræderske kup, som Quislings «hovedrådgiver» — noe som aldeles ikke stemmer, skriver Hewins.

I brennpunktet

Det er naturligvis i første rekke president Nixons besøk i Peking som påkaller interessen, selvom rekkevidden av det som åpenbart har skjedd ennå er noe uklart. At besøket og de offisielle kommentarer til dette imidlertid betyr en kuvending i amerikansk utenrikspolitikk er sikkert nok, selvom også dette, som så meget annet, kanskje i første rekke er beregnet på innenriks bruk i forbindelse med høstens presidentvalg.

Og at Nixon her har score points er utvilsomt. Det var jo de demokratiske presidenter Kennedy og Johnson som med engasjementet i Indo-Kina ytterligere tilspisset forholdet til Kina etter Koreakrigen, og det var under disse presidenter USA gikk inn for og klarte å holde Kina utenfor FN. Det ville vel også vært vanskelig for Nixon å gjøre noen endring her hvis ikke det var inntrådt en tydelig endring i forholdet mellom zionismen og Sovjetsamveldet. Det har faktisk etterhvert utviklet seg slik at Sovjetsamveldet har inntatt plassen som zionismens verdensfiende nr. 1 etter Hitlers Tredje Rike. Den organiserte jødedom i USA er som kjent landets mektigste politiske pressgruppe, både i kraft av den økonomiske makt den representerer og i kraft av det store antall stemmer som kan dirigeres dit det passer.

I kjelleren i Det Hvite Hus sitter, som før omtalt i dette blad, landets virkelige utenriksminister, zionisten Kiessinger, og det er neppe galt å si at denne Nixons «hovedrådgiver» er den som utformer presidentens utenrikspolitikk. Så påfallende har dette blitt at det i Kongressen har vært reist sterk kritikk mot denne ukontrollerbare instans som har tilranet seg utenriksdepartementets funksjoner.

På bakgrunn av zionismens krig mot Sovjetsamveldet er det derfor ikke forbausende med USA's tilnærming til Maos Kina, og det vil heller ikke være forbausende om besøkets høflighetsfraser fra begge sider raskt utvikler seg til noe mere, til en slags allianse rettet mot sovjetimperialismen slik den nå utvikler seg også i Asia. Krigen mellom India og Pakistan ble nok en tankevekker også for Kina.

Ingen av de to nye «allianse»partnere har hatt, eller Nixon også har reddet Tysk-

vil få, noen lett vei å gå. Først og fremst er det naturligvis forholdene i det gamle Indo-Kina som volder vanskeligheter fordi Sovjetsamveldet her har en sjanse til å sikre seg den dominerende innflytelse. Kina kan ikke annet en helt og fullt å støtte opp om de nordvietnamesiske krav hvis det vil hindre Sovjetsamveldet i å overta «beskytter»-rollen alene. Og USA har vanskelig for helt å oppgi sine posisjoner i Sør-Vietnam, Laos og Kambodsja, blant annet av hensyn til sin prestisje hos andre forbundsfeller i Østen. Det ser imidlertid ut til at man er villig til å gå temmelig langt, så det finnes vel kanskje en løsning slik at begge parter kan beholde ansikt.

Og det demokratiske parti i USA er sannelig kommet i en lite misunnelsesverdig stilling. Flere av partiets presidentkandidater har gjort det til et hovednummer å avvikle engasjementet i Indo-Kina, og dog er det jo vitte- lig deres egne tidligere presidenter som har satt det hele isving, mens det jo ubestridelig er Nixon som har avviklet det etter beste evne og som altså nå med tilnærmingen til Kina har utsikt til å finne en endelig løsning.

Ellers har jo kuvendingen i amerikansk politikk i denne sak avslørt hvor lite små stater kan stole på stormaktslofter og garantier. På Formosa sitter den gamle Tschiang Kai-Schek, mannen som i annen verdenskrig var en av «de store», som etterpå ble forrådt først en gang av USA, men som iallfall fikk en avtale med USA om militærhjelp for Formosa i tilfelle et angrep fra det kinesiske fastland. Nå ser han også denne avtale vakle fordi USA har bruk for Maos vennskap — og da teller traktater lite.

Men kanskje noen av USAs andre allierte og «venner» begynner å få kolde føtter?

Den tyske NATIONAL-ZEITUNG har i et tiår nå vært talsmann for en tilnærming mellom Kina og Vest-Tyskland ettersom begge land har revisjonskrav mot Sovjetsamveldet for røvet land. Isteden har den offisielle tyske politikk vært pro-sovjetisk, noe som under Willy Brandt har antatt uto- rerte former. Det nasjonale tyske blad roper nå formelig hurra og hevder at Mao og

Rütger Essén død

En av de mest markante skikkelser i den nasjonale leir i Norden, redaktør Rütger Essén er avgått ved døden, 82 år gammel.

Rütger Essén kunne se tilbake på et langt liv i iherdig innsats for de nasjonale verdier, først og fremst naturligvis i sitt eget land, Sverige, men i videre perspektiv med betydning også for de andre germanske land.

Efter en omfattende utdanning, hvorunder han bl. a. tok filologisk doktorgrad, var han endel år beskjeftiget i det svenske diplomati, dels i Stockholm og dels på utposter som Sibir og i Tokio, hvor han var chargé d'affaires. Ved siden av dette og senere utfoldet han en omfattende litterær virksomhet og utgav en lang rekke bøker. Under påvirkning av sine universitetslærere, professorene Rudolf Kjellén og Harald Hjärne, ble Essén tidlig grepet av de nasjonale ideer, noe som ikke bare preget hans forfatterskap, men som også førte ham inn i et aktivt politisk arbeide. I nesten et halvt århundre var Essén en av forgrunnsfigurerne i det politiske arbeid for en svensk politisk og kulturell utvikling som var forankret i Sveriges Nationella Förbund, en organisasjon hvor han var ordfører inn- til ifjor.

Endel av våre lesere vil kanskje i første rekke huske ham som sjefredaktør i DAGSPØSTEN, en avis som åpent viste tyske sympatier under annen verdenskrig. I forholdenes medfør kunne avisutgivelsen ikke fortsette på samme vis etter verdens-

land. Det synes vel noe overdrevent, men for Willy Brandt og hans østvendte politikk er det vel iallfall liten grunn til glede over de nye utenrikspolitiske aspekter.

Og hva med norsk utenrikspolitikk, som i så høy grad bygger på Willy Brandt og på en «avspenning» som bare skjer i ord og ikke i gjerninger?

Politicus

Hewins om Hayes - -

(Forts. fra side 1)

som ble overlatt Quislings privatpapirer i slutfasen. Videre Orvar Sæther (stabsjef i Hirden m.v.) og Thorleif Dahl av den gamle NS-garde.

Fremfor alt har man Hans Wilhelm Scheidt, sjef for den norske avdeling av Alfred Rosenbergs Aussenpolitiches Amt (APA) og Hitlers personlige representant i Norge, den tyske nøkkelfigur i begivenhetene 1939—40 som skulle komme til å gjøre Quislings navn til noe alle kjenner.

Ikke engang Harald Franklin Knudsen, Quislings privatsekretær og nære venn, eller jeg som er nominert som «den viktigste av Quislings apologeter», har blitt intervjuet av Hayes, skjønt bøkene våre er sitert i stor utstrekning — uten hensyn til den store mengde av nye bevisligheter og litteratur, offentliggjort etter at vi engasjerte oss i disse bøker og som kan ha modifisert våre resultater.

Utelatelsene i Hayes's Quisling-biografi er også iøyenfallende. Skjønt «flere ærekrenkelsessaker» reist av beundrere av Quisling er nevnt i en linje, er de tre tykke bind med dokumentasjon som ble lagt frem av saksøkeren, Hans S. Jacobsen i den berømte «Løbergsak», som varte dobbelt så lenge som den opprinnelige Quislingsak, ikke tatt med og de derunder samlede bevisligheter er praktisk talt ignorert.

Så er de pro-Quisling-bøkene til Albert Wiesener, Arne Bergsvik og A. E. Hedem. Unni Diesens «Kvinne

krigens opphør, men slik som i Norge FOLK OG LAND ble en slags efterfølger av FRITT ORD, slik ble FRIA ORD en efterfølger av DAGSPØSTEN, og Essén preget også det nye blad, i første rekke kanskje gjennom sine visjonære utenrikspolitiske betraktninger. Først for et års tid siden trakk han seg tilbake som bladets leder.

Rütger Essén var en god venn av Sven Hedin og deres politiske syn falt vel noenlunde sammen. Det var derfor naturlig at det ble Essén som skrev den store minnebok om Sven Hedin og kanskje like naturlig, om enn beskjæmmende at boken ikke kom på et svensk forlag, men i tysk sprogdrakt på et tysk forlag.

De nasjonale krefter i Norden og da tatt i videste betydning vil med takknemlighet minnes Rütger Essén og hans innsats.

O.M.

i krig», som avslører den katotiske og innbyrdes striden- de Royal Norwegian Government er ikke ført opp. Heller ikke Paul Hartmanns bok som avslører den store meningsforskjell mellom de selvoppnevnte ledere som var tilbake i det okkuperte Norge og eksilfolkene. Oberst Konrad Sundlos memoarer er likeledes ignorert.

Ingen av de norske tidskrifter som har ventilt Quisling-siden av saken etter krigen er nevnt, spesielt Farmand, Anders Langes Avis og Folk og Land.

Viktige britiske kilder er også ignorert, spesielt Lord Hankeys memoarer, Sir Basil Liddell Harts historie, og Colonel Malcolm Munthes øyenvitneberetning om «ap- rildagene» i 1940, med tittel «Sweet is War» og utgitt av Duckworth, London, som alle kaster et annet lys på Quislings intervensjon enn den offisielle versjon.

En slik vilkårlig vraking av førstehånds vitneprov og kildemateriale reiser alvorlig tvil om Hayes' objektivitet og motstandsevne mot det norske Establishments forutfattede meninger.

Et overbærende syn på hans akademiske integritet fremmes ikke av hans nonchalante behandling av kjennsgjerninger og den ekstraordinært manglende balanse i det han legger vekt på.

29 sider av teksten behandler for eksempel dr. Herman Harris Aalls aktiviteter og det er 98 henvisninger til ham i notene. Kapittel 4, «Before the invasion» (sidene 165—209) inneholder ikke mindre enn 75 henvisninger til ham.

Det hele munner ut i et møysommelig forsøk på å bygge opp en i detaljer utarbeidet sammensvergelse som går helt tilbake til de tidlige dage av Hitlers makt i 1934 og som fører frem til den tyske invasjon i Norge i april 1940. «Aall og hans organisasjon skaffet den avgjørende forbindelse mellom Quisling og nazilederne —» blir vi fortalt (side 132).

Likevel blir vi også fortalt (side 136): «Det er intet bevis som direkte forbinder Quisling med medlemmer av nazihierarkiet i denne periode (opp til desember '36)», men, tilføyer Hayes spekulativt — det synes rimelig at han visste hva Aall gjorde.»

I 1938, blir vi fortalt: «Der var lite spillerom for hemmelig virksomhet i Skandinavia, og slik virksomhet kunne ha gjort Britannia oppmerksom på dets farlige stilling. Således fikk ikke Quisling og hans parti noen

(Forts. side 3)

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:
ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Hets og oppvarmet heltemot

Alt dette forsinkede heltemotet som alle disse nå så «gode» smykker seg med tredve år og mere etterpå får man vel kanskje bære over med. Det kaller jo mere på latteren og forakten dette at det — bortsett fra hos den flokk NS-folk som ikke er verdig omtale i dagens «fri presse» — praktisk talt ikke finnes en jubilant eller en avdød som ikke dengang iallfall knyttet hendene riktig hårdt i lommen i den tapre kamp mot okkupanten. Men litt kvalmende kan det nok bli i lengden for den oppvoksende slekt å være vitne til denne sykelige navlebeskuelse og dette oppvarmede heltemot fra en tid som det ville være mest barmhjertig å forbigå i stillhet.

Det er ellers ikke bare dagspressen som driver denne trafikken med storutdeling av heltemot som var godt skjult dengang, men som blomstrer desto sterkere nå på historisk avstand. Selv Fjernsynets revy over den bortkomne norske REVYEN fant plass til den vanlige hyldest til det norske mot som det forbausende nok viser seg brant i bringen hos de skuespillere som fortsatte å spille teater og revy trass i parolen om boikott av slike forestillinger. Per Aabel stod komisk nok som eksponent for dette mot og ble fremført i frihet syngende en vise med et spesielt «modig» vers, som iallfall ikke ble fremført dengang, og bukkende ærbødig til en kongelosje som iallfall ikke inneholdt noen konge under okkupasjonen, men imellom ble benyttet av NS-folk og for alt vi vet kanskje også tyskere.

Men, som nevnt, kaller jo alt dette igrunnen mere på latteren enn på den store indignasjon. Annerledes er det imidlertid når en av representantene på Venstres landsmøte, Astrid Stegane fra Sogn og Fjordane, ifølge et innlegg i AFTENPOSTEN «sammenlignet EF-tilhengerne med dem som hjalp Hitler å okkupere Norge i 1940.» Dette er intet annet enn ondsinnet og meningsløs hets. Og man skal heller ikke få stor respekt for et politisk parti hvis landsmøte hilser denslags uttalelser med «taktfaste klappsalver.»

For er det noe som er historisk klarlagt idag, så er det jo nemlig dette at man ikke har kunnet påføre en eneste nordmann — ikke engang den forkjetrede Quisling — at de har hjulpet «Hitler å okkupere Norge i 1940». De eneste man kan beskyldte for noe som perifert tangerer dette å ha medvirket til okkupasjonen av Norge er jo faktisk datidens politikere med Nygaardsvoldregjeringen i spissen. Men selv de mente naturligvis ikke å hjelpe Hitler.

Vi får vel helst tro at Venstres landsmøtorepresentanter med de taktfaste klappsalver ikke vet bedre, at de selv er blitt så påvirket av den uavbrutte hets gjennom mere enn et kvart århundre at de faktisk tror på vrøvlet og legendene. På den annen side plikter vel folk som lar seg velge som utsendinger til et slikt landsmøte å undersøke saken før de fremkommer med uttalelser, slik at de ikke serverer direkte usannheter til skade for andres gode navn og rykte.

Det er i det hele tatt et rimelig krav at det nå holdes litt måte med skrytet om all fortrefeligheten selv hos dem som med et skrik ble godkjent som «gode», og om all ondskapen hos dem som kom mellom møllestenene. Selv respekterer vi ubetinget dem som satte livet inn for den sak de trodde på, uansett om innsatsen ble gjort på den ene eller den annen side, hvis de førte sin kamp med blanke

TIL FOLK OG LAND!

Av FOLK OG LANDs utgave for 5. februar forstår jeg at det ikke er lett å holde bladet gående videre fremover.

Jeg synes vi skylder vår kjære redaktør Melsom — som i så mange år har gitt oss et sant og riktig bilde av den tid vi lever i — og vi skylder oss selv og ikke minst våre falne og andre kamppeller som har gått bort å ta et nytt skippertak for FOLK OG LAND og samle inn noen grunker til bladet. Eller skaffe nye abonnenter. Jeg starter med å gi kr. 50,— og håper mange vil følge eksemplet og tegne seg på listen.

Heil og sæl
Pensjonist

PÅ GRUNN AV
PÅSKEHELGEN

vil det gå tre uker til neste nummer av FOLK OG LAND kommer. Det vil altså bli dattert lørdag 8. april.

«Tanker i tilknytning til
Hartmanns bok m.v.»

artiklen på side 5 i forrige nummer var skrevet av advokat Sverre Helliksen. Navnet hans falt dessverre bort under ombreknningen. Imidlertid bebudet vi jo på 1. side en artikkel av Helliksen på side 5, så de fleste av våre lesere har kanskje forstått at det var nevnte artikkel vi da siktet til.

Hewins om Hayes -

(Forts. fra side 2)

praktisk assistanse (fra Tyskland)). Og sommeren 1938 sies det at Quisling har vendt tilbake fra Tyskland «tomhendt». I 1939 ble Quisling «avferdiget av nazihierarkiet.» (April). (Side 140).

I juni 1939 var Quisling tilstede ved det årlige møte i Nordisk Selskap i Lübeck og ble presentert for Rosenberg, hovedsakelig ved Aalls mellomkomst, og han møtte også Paul Körner, fast stedfortreder for Göring som «Kommissær for Fireårsplanen», med hvem han «diskuterte Norges økonomiske og strategiske stilling» under temmelig konspiratoriske omstendigheter. Møtestedet var et reisebyrå og eksportimport agentur, men Quis-

(Forts. side 5)

våpen på anstendig og folkerettslig måte. Men, det var jo som alle vet ikke så svært mange tusen nordmenn som hørte til den kategori — og de fleste av dem tilhørte nok Nasjonal Samling. Man hører heller ikke så ofte skryt av deres bedrifter som virkelig gjorde noe beundringsverdige. Det er den store, store massen av passive med-

OLAF HOLM:

TIDENS TEGN

I.

Interessen for størrelsen av det tidligere parti NASJONAL SAMLING sees nu etter tredve år atter å være dukket opp. Hva nu grunnen kan være? Et forsøk på å få det så lite som mulig er resultert i førtitusen medlemmer.

II.

Dette tall er ellers mer interessant i en annen forbindelse. Det var ifølge statistikken det samme antall velgere, som ved stortingsvalget i 1965 gjorde slutt på tyve års vanstyre på forskjellige områder. Dette skjedde ved å endre vippemandatenes fordeling mellom partiene. De er som kjent avgjort den stedegne norske utgave av parlamentarismen. De partier, som hadde fremgang, var de som hadde prostituert seg relativt minst, ved det såkalte «retts»oppgjør. (Det er vel her hunden ligger begravet). Der kan selvfølgelig også ha vært andre enn NS-stemmer fremme. I så fall, så meget desto bedre.

III.

Resultatet var, at «Celius» følte jorden gynte under seg. Hans politiske *dolce vita* kom i faresonen og utsiktene til et embede, som det er sagt, at han fortjener som belønning for å ha «ofret seg» for politikken, ble usikre. (Et selsomt grunnlag for embedsutnevnelser). Forsiktigvis hadde han for alle tilfelle sikret seg pensjon for sitt offer. Men, allikevel!

Noe måtte gjøres. Å hindre vipping når valget ikke foregår i enmannskretser (Som «Celius» ikke for sitt bare liv kan fordre) lar seg ikke gjøre. Han grep til en avledende manøver. Stortingsvalgloven avskjærer velgerne enhver mulighet for å endre rekkefølgen mellom de av partijuntaene nominerte kandidater. Det har vært gjenstand for misnøye og kritikk. «Celius» kom nu ufortøvet med et forslag til endring av denne rigorøse bestemmelse i valgloven. Forslaget tar i sine premisser sikte på å uskadeliggjøre lignende «sammensvergelses».

Som lovforslag et slående eksempel på: «En mellomting mellom intet og nesten noget».

Ja, den Nils Kjær, den Nils Kjær, han kunne få sagt det.

løpere med de gode neser for krigskonjunktorene, som grafser mest iherdig etter heltegloriene.

IV.

Dette vippevalg synes også på andre områder å ha satt spor etter seg. Ved kommunenevalgene er det kumuleringen, som «Celius» benytter seg av til å sikre sin stilling og utsikter på den politiske arena. Kumulering, dette unikum i valgteknikk, bør vel ha hatt til hensikt å gi velgerne innflytelse på hvem de foretrekker valgt blant de av den lokale partijunta nominerte kandidater? Forsåvidt et demokratisk tiltak. Imidlertid benyttet «Celius» dette til selv på forhånd og offentlig å kumulere sine nominerte kandidater. Kumulering skulle vel skje hemmelig, under selve valget?

V.

Forut for kommunevalget i 1971 var der kommet ut en lærebok i kumulering. Den ser ut til å ha vært studert grundig.

«Lavinia» fant nu tiden inne til å delta. Hennes program var kort og godt tverrpolitikk, med andre ord alminnelig folkevett.

Resultatet er vel kjent. De forhåndskumulerte stod laglig til for hogg, ser det ut til.

Olaf Holm

KJØPES

Straffesak mot Quisling;
Dødsdommen over professor R. S. Skancke; bøker fra okkupasjonstiden;
Fritt Folk osv.

Henv. Folk og Lands eksp.

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.
Telefon 33 49 00

MATFISK TILBYS

Ferskfisk, Torsk iset pr. kg kr.	2,90
Ditto saltet	» » » 5,—
Fersk Torskefilet med	
skinn	» » » 6,—
Ditto saltet	» » » 10,—
Rogn fersk	» » » 3,—
Ditto sukkersaltet for	
kaviar	» » » 4,—
Torsketunger, ferske	» » » 3,—
Ditto saltet	» » » 4,50
Torskehoder, kjaker	
fersk	» » » 1,50
Ditto saltet	» » » 2,—
Sunmager av Torsk saltet	» » » 3,—
Tørfisktsk til lute-fisk	» » » 10,—

Alle priser inkl. emballasje fob. pluss moms

Skriv eller ring

GOTFRED ANGELSEN

8363 Tangstad i Lofoten
Telefon 2109 d.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Erik Rune Hansen

*Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.*

Europa eller?

«EF-debatten» har også nådd «Folk og Land» spalter og som det sømmer seg gode nordmenn som fremdeles har sitt nasjonale sinne i behold, går man mot. Men det er dessverre ikke så mange som går mot medlemsskapet av så anstendige grunner. De mest høyrøstede av motstanderne er dessverre politiske vrakplyndrere av usleste slag, og hvis en folkeavstemning går i mot medlemsskap er det disse som vil stå igjen med størst prestisje, og de vil nok forstå å utnytte det. En slik løsning virker lite fristende, men hvis man ser på det eneste alternativet, nemlig fullt medlemsskap, så virker ikke den løsningen noe mer tiltrekkende.

Et sosialliberaldemokratisk Europa ledet av politiske padder med overutviklede slinkjertler, som kvekker sine stadig mer dekadente budskap ut i en stadig mørkere natt er heller ingen løsning å foretrekke.

Man skuer etter en «tredje» løsning, men noe slikt er ikke «utreda», og hvorfor? En avtale med EEC hvor vi beholder vår nasjonale integritet, samtidig som vi beholder båndene med Europa, vil sannsynligvis bli foretrukket av den største del av det norske folk, men en slik løsning ønsker ingen av våre «demokratiske» politiske «ledere» å tilby oss, for da vil deres skremselspropaganda ikke ha noen virkning, samme hvilken vei den slår.

Et enig Europa med en gjensidig respekt mellom de europeiske folk, fritt for kremmermentalitet og slave-moral, rettskaffent og moralsk høytstående og ikke minst: biologisk ensartet, vil kunne bli en maktfaktor av uant styrke og uante dimensjoner i fremtiden. En slik løsning ga millioner av unge europeere sitt liv for under den 2. verdenskrig, og den dag må komme da nye millioner av unge europeere henter inspirasjon fra denne heltekamp og fylker seg til strid mot kommunistenes og internasjonalistenes militære, økonomiske og biologiske imperialisme.

Europas skjebnetime kommer stadig nærmere, og det eneste som kan redde det

fra undergangen er en nasjonaleuropeisk erkjennelse og en politikk som realiserer denne erkjennelse.

Neuropeeren

Saklig kommentar

Slik «informasjon» spres på SAS's internasjonale ruter:

«Norsk og dansk EEC-opposisjon består av en gjeng langhårete Vietnamdemonstranter, supplert med noen forvirrede av-

holdsfolk som kjemper mot rødvin, kvinner som frykter dårligere mulighet for prevensjon og tilbakestående fjellbønder!

★

Denne «saklige» kommentar ifra storkapitalen og internasjonalismen kan kanskje fortelle noe om EEC-tilhengernes syn på «dumme» arbeidere, fattige bønder og andre som ikke bare tenker profitt når landets framtid blir avgjort.

ERIK R. HANSEN:

Med N.U.F. i Gøteborg

BESØK HOS NYSVENSKA RÖRELSEN

Det er tidlig på morgenen her i Gøteborg, søndag den 20. februar. Gjennom det åpne vinduet merker man et vårlig drag. Fuglesang er det eneste som bryter stillheten her i det idyllisk beliggende hjemmet til Hans Carling — en av Nysvenska Rørelsens ildsjeler. Det er tid til å notere ned de mange inntrykk dagen ga oss fra Nasjonal Ungdomsfylking.

★

Da vi troppet opp i Nysvenska Rørelsens hovedkvarter på Vestra Hamngatan, følte vi straks at vi var blant venner. Tonen, som ble slått an her, skulle vise seg å være representativ for hele vårt besøk. Sammen med våre svenske venner dro vi ned til Folkets Hus Der var det berammet et møte, som offisielt innledet vårt besøk i Gøteborg. Øystein Ulv fra Nasjonal Ungdomsfylking og Per Engdahl fra Nysvenska Rørelsen talte. Den etterfølgende diskusjon bar preg av EF og økonomi. Fra Per Engdahl fikk vi en rapport om den fascistiske fremmarsj i Italia. — Under et kjempemøte i Roma hadde Ny-fascistene preget hele byen. Deres fargerike plakater og deres høytaler-biler var å se over alt. Under møtet hadde fascistlederen Giorgio Almirante talt i over to timer til et begeistret publikum.

★

Etter møtet i Folkets Hus, loset Nysvenska Rørelsens leder i Gøteborg — Bjørn Schuller — oss frem til

Hans Carlings hjem. Her ble vi servert en deilig middag, som Carlings søte kone har all ære av. Hans Carlings musikalske talent, fikk vi et fantastisk inntrykk av, gjennom de glødende og ironiske kampsanger han har komponert for Nysvenska Rørelsen. Et nordisk vennskap var allerede blitt smidd — nå ble det herdet til stål. Disse uredde svenskers kamp imot marxistisk terror og demokratisk løgn, vil bli fulgt med sympati og levende interesse av Nasjonal Ungdomsfylking.

★

En takk til Gøteborg for den vennlige mottagelse og det hyggelige opphold. En særskilt takk til Hans Carling og hans kone for innkvarteringen.

Negresse USA-president

Den eneste kvinne i den amerikanske Kongressen har erklært at hun vil stille opp som kandidat til presidentvervet. Hun håper på støtte fra kvinner og unge mennesker og minoritetsgrupper.

Om årsakene til at hun vil stille opp sier hun: «Jeg gjør det for å ruske opp litt i systemet. Dette landet er styrt av gamle, gamle menn fra sørstatene». Vi ønsker lykke til med en ikke så helt enkel oppgave.

NIXON

har reist hjem fra Peking. Nok et blad i historiens bok er vendt. Amerikanerne ak-

OLAV HOAAS:

Fruktbart Historiesyn

Over to nummer av F & L har «Ung akademiker» gitt en omtale av mitt skrift «Germanernes fortid og fremtid». Som kritikk betraktet er det ingen ødeleggende cyklon som her går over mitt lille verk, men snarere en mild bris, ja en livgivende bris. Artikkelforfatteren konkluderer:

«Undertegnede vil slutte med å si at han stort sett synes at Hoaas' historiesyn er fruktbart for en konstruktiv strategi som tar sikte på å fjerne alle dekadente utvekster på det moderne samfunn . . .»

På to punkter ønsker forfatteren å erklære en betinget uenighet overfor mine oppfatninger. Det gjelder mitt kultursyn og det gjelder mitt syn på bysivilisasjonen.

Mine synsmåter angående kultur er han redd kan tolkes derhen at absolutt all påvirkning utenfra må unngås, og han hevder at andre kulturer kan «ha utviklet spesielle særtrekk og ferdigheter på områder — hvor andre er kommet til kort. Sistnevnte kan således ha nytte av impulser fra de førstnevnte på disse områder.»

En såpass generell formulering vil heller ikke jeg si meg uenig i. Særlig hvis ferdigheter betyr erhvervsmessig og militær ferdighet og teknikk, kan det å motta nye mønstre være livsnødvendig. Men hvis noen er «kommet til kort» på andre områder, betyr dette kanskje bare at de ikke har noe behov på disse kulturområder, og da er det ingen grunn til å adoptere fra andre. I dag kalles slik adopsjon for berikelse av miljøet, men det vil helst være til forvirring og irritasjon for de mange i en annen kultur. Min kritiker er likevel oppmerksom på denne fare idet han sier at alt som blir lånt utenfra, må være i overensstemmelse med ens egen kulturs grunnleggende ånd. En praktisk måte å sikre slik overensstemmelse på, ville være å bare låne fra nært beslektede folk og å ta avstand fra all organisert og all tvungen pådytting. Slik ville bare det som slo an dype strenger i ens eget folk og som derfor kunne vinne frem av seg selv, bli opptatt. Slik avstandstagen måtte medføre at man slo ned på grupper av mennesker som

septerer full retrett i Indo-China. Til gjengjeld har de fått et stykke papir med vennskapsfraser. Nixon har sikret seg et tungtveiende argument for gjenvalg. Han har strukket sine prinsipper

(Forts. side 8)

på fremmed grunnlag var blitt kulturbegeistret og hadde fått sterk og motedannende innflytelse innenfor skole, forlag og massemedier.

«Ung akademiker» hevder at germanerne med sin sterke individualisme, som han sterkt understreker, er best skikket til å lede et korstog mot marxismen. Her bør det fremheves at et slikt korstog ikke må ta sikte på å påføre andre individualistiske ordninger til erstatning for marxistisk kollektivism. Noe slikt ville være i strid med det kultursyn vi langt på vei har kunnet enes om. Folkeslag med kollektivistisk karakter må ha rett til å ordne seg på kollektivistisk vis. Det umenneskelige ved marxismen ligger i det romersk-orientalske statsprinsipp som den hevder. Staten representerer ikke et folk, men griper utover etniske grenser, og den skaper befolkningsmessig kaos ved å gi individer rettigheter over store geografiske områder slik at de etniske grenser blir sprengt. Dermed går også det naturlige og følelsesmessige grunnlag for samfundet i oppløsning. Slik blir statsmakten nødvendigvis etter hvert tyrannisk, for bare vold kan holde en kaotisert befolkning sammen. Men i alt dette er marxismen lik liberalismen, og et korstog for større menneskelig harmoni og lykke må derfor i like stor grad føres mot liberalismen.

Det er overfor mitt syn på bysivilisasjonen at min kritiker markerer vesentlig uenighet. Han innser at byene fører til naturforurensning, men han mener at det vil være tilstrekkelig å stanse byenes vekst fra nu av og altså ikke nødvendigvis med utflytting og nedbygging.

Jeg anser stadig dette siste for å være nødvendig, og ikke bare av økologiske grunner. Jeg oppfatter byene som ødeleggende av to grunner, og den andre er av psykologisk art. Menneskets samfundsinstinkter er innrettet på liv i små stammegrupper. Bylivet er derfor i strid med viktige instinkter og fører til nervøse og indreseketoriske forstyrrelser som bl.a. gir seg utslag i større aggressivitet og minsket menneskerespekt. En kort omtale av disse ting gies i mitt skrift «Tilbake til naturen» som bygger på genetisk og etnologisk videnskap. Skriftet utkommer i disse dager, og det er i det vesentlige tenkt som et avslutningskapittel til «Germanernes fortid og fremtid».

Olav Hoaas

SIEGFRIED:

Da Knut Hamsun besøkte Hitler

FOR Å HJELPE QUISLING MED Å FÅ HASEN PÅ TERBOVEN

Et mystisk referat av møtet offentliggjort i AGDERPOSTEN i 1945

Knut Hamsun deltok i 1943 i et internasjonalt pressemøte i Wien og mens han var i Wien fikk han en innbydelse til å besøke Hitler. En kan vel gå ut fra at det var dr. Goebbels som (etter norsk påtrykk?) hadde ordnet med at den verdensberømte forfatter ble møtt av rikskansleren. Hamsun ble hentet i Wien av et fly og sammen med ham under besøket hos Hitler var ekspedisjonssjef Holmboe fra Størens «utenriksdepartement».

Tore Hamsun omtaler dette besøk i sin bok «Knut Hamsun», som kom på Gyldendal i 1959, og skriver bl.a. følgende, som vel bærer noe preg av opportunistisk tilpasning til det ønskelige i etterokkupasjonstidens Norge:

«Han reiste til Hitler for å tale Norges sak, for å forsøke å overbevise Hitler om at Terboven måtte vekk. Han vendte dypt skuffet og nedtrykt tilbake. Jeg snakket lenge med far etter hjemkomsten, jeg har sjelden sett ham så u lykkelig.

Samtalen med Hitler, som hadde begynt i de høfligste former, var blitt stadig mindre og mindre hjertelig. Det kom til veritable sammenstøt, og det endte med at fars nerver klikket. Under besøket gråt han av skuffelse over at den misjon skulle bli mislykket som både han og andre hadde satt sitt håp til. — Men de tilstedeværende tyskere hadde han allikevel imponert ikke så lite. For ikke en mann hadde tidligere tort tale så direkte til føreren og vise så liten respekt for hans meninger. Og enda hadde ikke tolken våget å oversette alt.»

Tore Hamsun legger så i sin fars munn en sterk kritikk av Hitler, som han ikke syntes var «aristokratisk»

nok (!), han så ut som «en håndverkssvenn» og han holdt «et endeløst foredrag for meg (Hamsun) som jeg jo nesten ikke skjønnte noe av — —». Og han fortsetter

«Skuffelsen etter møtet med Hitler hensatte ham i ulykkelige grublerier, den eneste trøst han kunne gi seg selv var den at Hitler og systemet var forgjengelig, det tyske folk ville leve.»

At han likevel ved Hitlers død kunne skrive en dyptfølt nekrolog over ham i AFTENPOSTEN bortforklares med at han gjorde det bare av «ridderlighet». Det får nå være som det vil med det. Vi nevner bare at Knut Hamsun under besøket i Wien og Tyskland dengang også med stor interesse besøkte seg ombord i en tysk ubåt og lot seg fotografere der mens han kikket i periskopet.

Men tilbake til møtet med Hitler. Det foreligger nemlig et meget mystisk referat av dette møte, gjengitt i AGDERPOSTEN for 3. november 1945 — og visstnok også i DAGBLADET. Om referatet forteller bladet selv dette, som ihvertfall ikke har noe med sannheten å gjøre:

«Som man vil erindre ble Knut Hamsun under krigen invitert til et besøk hos Hitler. Hitler sendte fly til Wien for å hente ham. Under besøket kom det til en lengere samtale mellom Hamsun og Hitler, og av denne samtalen ble det opptatt et referat av 'fylkesmann' Hans S. Jacobsen som var tilstede. Sammenhengende hermed var følgende. Jacobsen skulle ha fungert som tolk, men istedenfor ham kom det en legasjonsråd Holmboe til stede som overtok tolkens rolle. Jacobsen kunne derfor trekke seg litt til-

side og benyttet anledningen til å ta et referat av samtalen.

Agderposten har fått anledning til å offentliggjøre dette referat som skal være en nøyaktig gjengivelse av samtalen. Hamsun er som bekjent meget tunghørt, så en samtale med ham blir nok så høyrosetet.»

Hans S. Jacobsen benekter overfor oss overhodet å ha vært tilstede under møtet mellom Hitler og Hamsun og har følgelig heller ikke laget noe referat av samtalen. Det bladet serverer om dette er altså blank løgn. Hvem er det så som har laget referatet? Og som etterpå har vært så anonym at en helt uvedkommende er angitt som forfatteren?

Men ellers må vi jo si at det som gjengis bærer preg (Forts. side 7)

SIEGFRIED:

Da England pådyttet oss NATO-medlemskapet

Om professor Skodvins NATO-bok

II.

Slik gikk noen få år inntil det begynte å avtegne seg en ny skrift på veggen. Det ble åpenbart selv for de norske dagdrømmere at FN ingen sikkerhet bød for medlemsstatene og at den internasjonale spenning steg mere og mere nettopp mellom FN's stormakter. Og uroen begynte å bre seg mere og mere blant de ansvarlige. Skodvin peker i den forbindelse på at det man i første rekke fryktet var å få ansvaret for at Norge påny skulle bli tatt på sengen på bakgrunn av den kritikk som var reist mot Nygaardsvoldregjeringen i forbindelse med hendelsene i 1940. Det var jo ennå ikke avgjort om det skulle bli riksrett eller ikke.

Det var utpå høsten 1947 at forholdene tilspisset seg slik at selv den fremsynte norske utenriksledelse oppfattet det. Og så tenkte man selvsagt øyeblikkelig på England. I et PM, som statssekretær Dag Bryn utarbeidet i 1947 heter det således:

«Ut fra det syn som er hevdet i dette P.M., må det være helt klart at hvor ønskelig enn et intimt samarbeid med svenskene kan være, så må det aldri skje på

Hewins om Hayes - -

(Forts fra side 3)

ling skulle ikke vite at det i virkeligheten var dekksted for Avdeling II av Abwehr. Quisling møtte videre dr. Hans Keller, lederen for den kvasi-nazi pan-nordiske organisasjon kalt «Bund der Völker».

Likevel er Hayes tvunget til som følge av sine egne undersøkelser å medgi at «Ingen av disse punkter sett isolert kan tas som avgjørende bevis på at Quisling og hans venner overveiet noe slags politisk-militært kup så tidlig som juli 1939». Så tilføyes denne ubegrunnede bakvaskelse: «Men samlet antyder de sterkt at det var nettopp dette Quisling hadde i tankene», hvilket er en uberettiget slutning.

I august, sier Hayes, «bagatelliserte diplomatene (de tyske) hans (Quislings) betydning — — og sommeren 1939 kunne det ikke være noen tvil om at diplomatenes syn hadde overtaket» mot APA-«kampanjen for å bygge ham opp som en mektig figur i norsk poli-

tikk» (Side 149). Således «måtte Quisling gjøre det best mulige ut av sine temmelig begrensede norske ressurser.» (Side 150).

Da den russisk-tyske avtale ble undertegnet 23. august, ble det hurtig klart for Scheidt, Aall og Hagelin at «det ville bli lite håp om hjelp for Quisling» og de «ble lamslåtte».

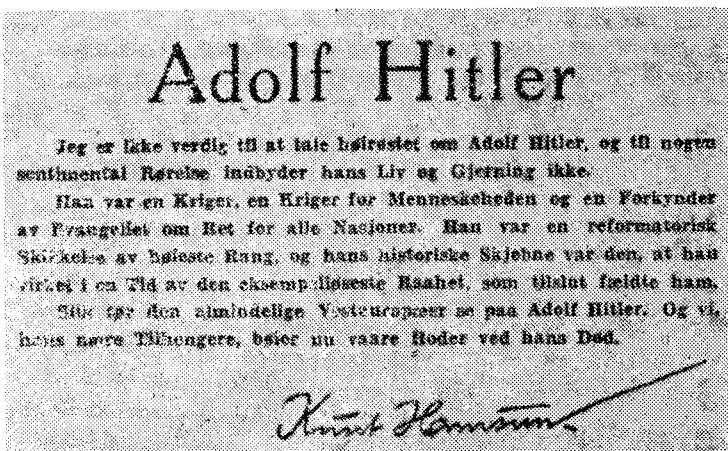
I virkeligheten var det ikke noen «Quisling-sammenvergelse» før krigsutbruddet 1. september, bortsett fra i fantasien til Rosenberg og hans spyttslikkere, noen underordnede i periferien av Abwehr og kanskje den fanatisk antibritiske utvandrer og verdensfjerne teoretiker dr. Aall — kanskje også hos den suksessfulle utvandrete forretningsmann Albert Viljam Hagelin, som var pro-tysk og bakkett opp Aall, men dette er tvilsomt eftersom Hagelins naziforbindelser var hos den pro-skandinaviske «Göding-gruppe» og deres hovedinteresse var handel med Norge, ikke fiendtligheter. Hverken den tyske regjering eller det nasjonal-sosialistiske parti hadde på dette tidspunkt gitt Quisling økonomisk støtte og han var avhengig av donasjoner fra Hagelin, Aall og andre bemidlede som sympatiserte med hans bevegelse. Så sent som i desember 1939 «var et heldig utfall for Hagelin og Aall under forhandlinger om tysk støtte for Fritt Folk (Quisling-avisen) ennå ikke sikret.» (Side 173).

Hayes's 33 sider (118—151) forsøk på å forfremme Aall til rollen som «hovedrådgiver for Quisling» i slutten av tredivårene og derigjennom å nære troen på et lenge planlagt «Quislingkup» faller til jorden.

En slags schizofreni synes å ha angrepet noen av dem som skriver om norsk samtidshistorie, slike som Benjamin Vogt, som er en av de forfattere som Hayes sier at han har gjort «alminnelig bruk» av. Begge disse to samler i sine Quislingbøker bevisligheter til fordel for den de skriver om, trolig for å forsøke å overvinne sine fordommer og å være objektive. Så trekker de motstridende konklusjoner. (Se min anmeldelse av Vogts «Mennesket Vidkun og forræderen Quisling» i 1965). Eller er det paranoia, den tilstand under hvilken en perfekt logisk rekke av konsekvenser blir trukket ut fra en feilaktig forutsetning — i dette tilfelle overbevisningen om at Quisling på en eller annen måte må ha begått forræderi 9. april 1940 og tidligere?

Hayes går i den fellen på

(Forts. side 6)

Slik skrev Knut Hamsun i AFTENPOSTEN ved Hitlers død. Det var bare av «ridderlighet» bortforklaret Tore Hamsun. Vi har ikke inntrykk av at Knut Hamsun — det være seg av ridderlighet eller andre grunner — skrev noe som stred mot det han mente.

Hewins om Hayes - -

(Forts. fra side 5)

sidene 154 til 164. Etter å ha «bifalt Nazi-Sovjet-pakten, men med noen forsiktighet», sies Quisling å ha «gjenvunnet sikkerheten og ble nok engang engasjert i et massivt propagandafremstøt». Dette var ikke, hører vi, rettet mot et protysk kup i Norge, men tvertimot, hører vi, «han håpet at veien nå var åpen for Tyskland og Britannia til å nå frem til et **modus vivendi**» og at «Quislings store mål var å fremme europeisk enhet.» I den hensikt «sendte han 11. november et telegram til Chamberlain hvori han inntrengende henstillet til ham å lede de europeiske statsmenn tilbake til fornufstens vei.»

Etter så å ha blitt avvist av Chamberlain begynte Quisling å utarbeide detaljerte forslag om en europeisk ordning akseptabel for alle parter. 4. november laget han utkast til en traktat som han mente ville være akseptabel for Britannia, Frankrike og Tyskland. Den inneholdt alle hans tidligere forholdsregler sammen med noen få nye forslag.» Selv ikke nå, seks uker før han dro avsted til sitt historiske møte med Hitler, er det noe tegn på et planlagt Quislingkup.

Selv Aall frikjennes av Hayes for noen slik ond hensikt. Det sies at «Quisling var svært avhengig av Aalls råd på denne tid. I et brev av 4. november medgir han (Quisling) at traktatutkastet var blitt utformet i samarbeide med Aall». (Dette ble bekreftet av Aall i 1945).

På side 158 kommer vi til kjernen i hele Quislingstriden. Hayes sier ganske riktig: «Den russiske invasjon i Finland endret situasjonen i Skandinavia nesten i løpet av en natt. Den offentlige mening — — var nå opprørt. Tyskland, Finlands tradisjonelle beskytter, ble bebreidet like meget som Sovjetsamveldet — —. Nazi-Sovjet-pakten ble sett på som en avtale mellom tyver for å plyndre deres svakere naboer. Opinionen i Skandinavia — — gikk sterkt i alliert retning — — Ingen i APA eller utenriksdepartementet (det tyske) kunne være nøyaktig sikre på hvorledes nordmennene ville reagere på en anmodning om transittmuligheter fra de allierte — — for å hjelpe Finland.»

Gjennom de neste fire måneder var faktisk den russisk-finske krig og dens virkninger den virkelig store nyhet i «the phoney war»-perioden. Tidlig i januar ble britisk utstyr losset i Bergen for transitt via Sverige til

Finland, frivillige for Finnland ble rekruttert i Skandinavia og Britannia, spekulasjoner omkring alliert og/eller tysk intervensjon i Norge og/eller Sverige tok til. Planene for slike muligheter, trukket opp av Churchill i Admiralitetet og Raeder, den tyske marinesjef, i september-oktober ble plutselig meget aktuelle. Alt dette var kjent av offentligheten og de skandinaviske regjeringer ble daglig blandet inn. Det var intet mysterium omkring faren for at de nordiske land kunne bli slagmark, med alliert intervensjon fra vest, tyskerne fra syd og russerne fra øst. Det var nettopp den nattemare som Quisling i lang tid hadde talt om offentlig og som kom til å gå i oppfyllelse.

Å antyde, slik Quislings baktalere gjør, at han var instillet på å «overtale Hitler til å gå til en aksjon som tjente hans (Quislings) interesser» (Side 165) er nonsens. Som APA «var Hitler redd for muligheten av britisk intervensjon i Norge» (side 164), og, som vi vet, hadde de tyske og britiske admiraliteter forberedt en slik eventualitet i måneder. Dessuten hadde Norge ingen nevneverdige væpnede styrker og ingen militære hemmeligheter (C. J. Hambro) og det er således absurd å beskyldte Quisling for å ha forrådt dem.

Den norske topografi var enn ytterligere blitt studert i detaljer av tyskerne siden keiser Wilhelms dager. I -39 var de norske væpnede styrker blitt vurdert av tyske eksperter til å være de svakeste i Europa, og Raeder var selv ekspert på Norge. Pro-britiske følelser hadde vært overveiende i Norge siden kong Haakon og dronning Maud i 1905 gjenopplivet monarkiet og de ble også fremmet av geografiske, historiske og egeninteresser. Hitler hadde selv deltatt i en «Kraft durch Freude»-reise langs fjordene og trengte ingen opplysninger fra Quisling eller noen annen om forholdene i landet i desember 1939. Den norske regjering og det norske folks pasifisme var alminnelig kjent.

Da Quisling aksepterte en innbydelse av 27. november 1939 fra Aall og Hagelin til å besøke Tyskland, var de finske forhandlinger i Moskva brutt sammen og «vinterkrigen» var nær forestående. 7. desember var denne krig en uke gammel og Nord-Europa var i opprør. Det var i dette øyeblikk Quisling fikk tysk visum etter flere dagers forsinkelse. 9. desember tele-

graferte han sin aksept til Aall og neste aften ankom han til Berlin. Det var bare hans annet besøk i den tyske hovedstad og det var ikke truffet noe arrangement for ham til å møte Hitler. Hayes sier: «Quisling og hans kolleger var helt klare over hensikten med besøket. De håpet ikke bare å oppnå et lån for NS, men også å etablere partiet som hovedforbindelseskanalen mellom Norge og Tyskland.»

Jeg skal ikke oppta noen diskusjon om det første mål. Det passet naturlig inn i Quislings hårdnakkede politikk med å fremme anglo-tysk forståelse, noe som ikke kunne oppnås uten fonds for NS, hans politiske basis. Dette var et legitimt og idealistisk mål som mange respektable mennesker i Britannia, Tyskland og Skandinavia var enige i dengang — hvor ugjennomførlig det kan synes nå etterpå.

Det annet påståtte mål er absurd eftersom Quisling ikke var representert i Stortinget, regjeringen eller rettsinstanser og han bare hadde en gryende organisasjon, 25 unge menn som livvakt og begrenset innflytelse i de væpnede styrker.

De virkelige grunner til Quislings plutselige tur til Berlin er fullstendig klarlagt i Hayes's tekst og i andre kilder. Den ble fremskyndet av den finske krise, som hadde bygget seg opp i løpet av et helt år og nå fikk utløsning som et direkte resultat av den tysk-sovjetiske pakt og truet med å styrte hele Norden ut i annen verdenskrig. Gamle russiske krav på de nordiske lands arktiske provinser ble fornyet og truet med blodsutgydelse, og den eneste mann i Europa som kunne forhandle med Stalin på vegne av finnene og deres naboer var Hitler. Quisling grep derfor anledningen som Aall og Hagelin bød ham til å treffe Hitlers kamerat Rosenberg og, muligens, gjennom ham Wilhelmstrasse.

Tilnærmelser til Wilhelmstrasse, satt iscene gjennom det perifere medlem av den tyske legasjon, dr. Ulrich Noack, strandet på motstand fra utenriksminister Ribbentrop og hans underordnede. Men dette ble mere enn oppveiet ved den plutselige interesse fra Raeder, hvis forebyggende planer for å komme den britiske marine i forkjøpet langs den norske kyst nå ble aktuelle, noe Quisling snart skulle oppdage offisielt. Quisling hadde antagelig allerede sluttet seg til dette gjennom sine strategiske studier, rykter eller antydning-

ger fra sin fremtredende sympatisør, Dietrich Hildisch, som var en personlig venn av den tyske marinesjef.

Faren for at verdenskrigen skulle spre seg til Norden var så akutt at Quisling tok med seg sin Europapakt, som var hans «store mål», som Hayes sier. Medforfatteren av den, dr. Aall, påståes (ukorrekt) å ha «i virkeligheten avløst Prytz som Quislings hovedrådgiver.» (Side 131). Tvertimot, «Quisling hadde avgjort at hvis han sendte Prytz til London kunne han forhandle om fred mellom Britannia og Tyskland.» (Side 169). Hans livslange fortrolige venn hadde innflytelsesrike kontakter i City og høytstående politiske forbindelser, som uavhengige vitneprov (ikke nevnt av Hayes) viser. Quisling nevnte jo faktisk Prytz' meglersrolle under rettssaken og dette er i full overensstemmelse med deres pro-britiske holdning fra deres fordums samarbeide i Russland.

Quislings såkalte «fascistiske» tendenser var blitt notert av Britisk Foreign Office, men han var fremdeles innehaver av CBE (Commander of the British Empire), hans arbeide i Russland husket man fremdeles, hans «Russland og Vi» hadde sirkulert siden 1931, og han hadde nylig mottatt et høflig svar fra Chamberlain på sitt telegram av 11. oktober. Det er all grunn til å anta at Quisling gjorde bruk av Prytz' londonkontakter og at de hadde hørt detaljer av Europapakten selv om det ikke ble lagt direkte frem for den britiske regjering eftersom anglo-tysk vennskap var hans «store mål». Såvidt jeg vet sendte han et eksemplar av sin bok til the first Lord Lloyd gjennom min venn, konsul Jonas Lied, på denne tid og Lloyd hadde adgang til Chamberlain-regjeringens indre sirkler. Lied og andre trodde faktisk at Quisling dro til Berlin hovedsakelig etter tilskyndelse av Prytz, ikke av Aall og Hagelin, og det er en naturlig antagelse eftersom anglo-tysk forsoning må ha berodd først og fremst på britisk medvirkning til planen. Likevel undersøker ikke Hayes engang disse aspekter.

Quislings besøk i Berlin var så dårlig forberedt at 14.—17. desember var opp tatt med å møte mindre medlemmer av nazihierarkiet — — og med å avlegge høflighetsvisitter. Ikke før 13. ble Rosenberg og Raeder, som hadde forskjellige interesser i et møte mellom Quisling og Hitler, istand til å arrangere det første sammentreff. Det tok ytterligere fem dage å fikse et nytt mø-

te, som bare varte «omkring en time», antagelig den 18. Rosenberg var ikke engang tilstede ved noen av møtene: hans referat av samtaleene er så vakt at selv datoene er tvilsomme og så redigert av hans ærgjerrige, smigrende medarbeider, Scheidt, at beviset ikke ville kunne henge en katt engang i en fair rettergang.

Skjønt Hitler var den eneste mann som tellet på tysk side, ofrer Hayes nøyaktig 54 linjer på det første møte og 45 på det annet, knappe to sider av tekstens 306. Kanskje dette er rimelig nok avveiet eftersom det ikke kom noe konkret ut av møtene bortsett fra utnevnelsen av Scheidt som der Führers representant i Norge, idet han brukte APA som dekke, løst knyttet til Oslo-legasjonen og med streng ordre om å holde seg borte fra Quisling. Ikke engang noen tysk økonomisk støtte av betydning ble det noe av.

Likevel hevder Hayes at Quisling «ble engasjert i den tyske sak» midt i desember og «spilte en nøkkelrolle ved fastsettelsen av politikken». Disse møter ble faktisk gjort til basis for høyforræderianklagen mot ham i 1945 og henrettelsen av ham.

Hitler erklærte i virkeligheten at han «hadde ingen hensikt om å utvide krigsteatret» og bygget på skandinavisk nøytralitet eller ikke-krigføring. (Side 162). Rosenbergs idé med et «Quislingkup» ble droppet som en varm potet. Keitel sa senere at han ble forbløffet over Quislings rolle og Jodl sa at han aldri hadde hørt om noen «Quisling-plan». Wehrmachts katastrofe-planlegging fortsatte uten militær eller politisk henvisning til Quisling. Wilhelmstrasse fortsatte med å redusere Quisling.

«I løpet av få dager ble fasaden av enighet som ble opprettet ved Quislings annet møte med Hitler fullstendig nedrevet» og «Rosenberg selv — — begynte å tvile på at saken var av preserende natur» (Side 175). Sluttelig «uttrykte der Führer bare sin mangel på tillit til diskresjonen hos største parten av dem som hadde del i den norske affære» (Side 176).

Meget av møtene mellom Quisling og Hitler medgikk til haranger av der Führer, Quislings presentasjon av sin Europapakt og sitt memorandum om «Færøyene, Island og Grønland, de tidligere norske biland», alminnelige geopolitiske overveielser, innbefattet den finske situasjon, og vurdering av den strategiske situasjon i Norden. Ingen sammensvergelse dukket opp.

(Fortsettes)

Da Knut Hamsun - -

(Forts. fra side 5)

av å være et virkelig referat selvom den som har skrevet det nok har hatt et godt øye til Holmboe. På den annen side høres det ikke sannsynlig ut at Støren mann Holmboe skulle ha forsøkt å avdempe Hamsuns kritikk av Terbovens politikk i Norge ettersom jo Støren hørte til dem som sterkest motarbeidet Terboven og var i nær kontakt med Quisling i denne forbindelse. Det sannsynlige er jo heller at det var Støren som gjennom sine tyske forbindelser hadde ordnet med at Hamsun traff Hitler nettopp for å kunne rette et angrep mot Terboven på det vis.

Men la oss gjengi det referat av møtet som i sin tid ble trykket i AGDERPOSTEN, og som altså ikke er laget av Jacobsen:

«Opprinnelig skulle jeg opptre som tolk ved samtalen, het det innledningsvis i referatet, men da Hamsun sønsket at hans ledsager, legasjonsråd Holmboe, skulle overta dette verv, kunne jeg ta plass i noen avstand, der jeg imidlertid godt kunne følge samtalen. Motakelsen var ytterst hjertelig og hadde en tone av stor gjensidig aktelse, som imidlertid sto i sterk motsetning til innholdet av det som ble sagt senere. Hitler sa i løpet av den innledende samtale at han følte seg meget forbunden overfor dikteren, ikke minst av den grunn at hans eget liv på en måte lignet Hamsuns. Man talte om dikterens arbeidsmåte, og Hitler ytret at han følte seg best opplagt til å skrive sent på kvelden. Hamsun forsikret at han trodde på føreren. Så ledet han snart samtalen hen på de politiske forhold i Norge. Han talte i langsomme, knappe setninger, slik som han alltid pleide å skrive i pressa om politiske saker. I løpet av samtalen steg hans indre bevegelse ofte sterkt, i dyp fortvilelse.

Han sa at formannen for det norske rederforbund hadde bedt Reichskommissar om friere hender med hensyn til den norske skipsfart og skipsbygging, men denne hadde lite forståelse for dette, han hadde likefram hånt nordmennene, de kunne drive sin skipsfart i Østersjøen og på innsjøene sine.

Hitler: I krig er jo dessverre ingen oversjøisk trafikk mulig.

Hamsun: Men Reichskommissars anskuelse angår også fremtiden.

Hitler: Om fremtiden kan man ennå ikke si noe avgjort.

Hamsun: Men det er likevel sagt til NORGE, den tredje største skipsfartsnasjon i verden. Reichskommissar har på annen måte lagt for dagen at det i framtiden ikke vil finnes noe Norge.

Hitler: Men Norge har da — til forskjell fra andre besatte land — fått sin egen regjering.

Hamsun: Men det som skjer i Norge blir bestemt av Reichskommissar.

Hamsun nevner et annet eksempel. Hermann Harris Aalls bestrebelser for å bekjempe den store engelskvennlighet i det norske folk. Men Terboven legger over alt vanskeligheter i veien for ham.

Holmboe trekker nå samtalen over til seg i en lengere utredning. Nasjonal Samlings medlemmer er i nordmennenes øyne landsforrædere, noe som vanskeliggjør deres arbeide meget. Det gjelder å få vekk kongens popularitet. Men det norske folk har alltid vært svært kongetro. Ikke noe folk er så kongetro. Man må derfor vise hvordan folket ble bedratt, og derfor bør det også overveies å nedsette en kommisjon som skal legge grunnlaget til rette for en meningsendring.

Hitler (er misfornøyd med at Holmboe på egen hånd fører en diskusjon med ham): Altså en statsdomstol. — Det følger en lengere samtale om det hensiktsmessige i en granskningsnemnd.

HAMSUN ANGRIPER TERBOVEN

Hamsun (kommer tilbake til sin egentlige hensikt, nemlig å angripe Terboven, sterkt beveget): Reichskommissars metoder passer ikke for oss, hans «prøysseri» er utålelig for oss, og så henrettelsene. — Vi gidder ikke mer (Dette siste ble ikke oversatt av Holmboe)

Hitler: Den militære okkupasjonsmyndighet står ofte vennligere overfor befolkningen enn den politiske, som må gjennomføre de krav som er militært nødvendige. Reichskommissar har en vanskelig oppgave. Hvis jeg gir ham det oppdrag å bygge en jernbane til Narvik på 18 måneder eller anlegge visse batterier på 3 måneder, så blir det hans sak hvordan han vil gjøre det. Man kan f. eks. bare tenke på hva det vil si å skaffe soveplass til så mange mennesker. Den politiske myndighet må i slike tilfeller stå i første rekke. Den må ta på seg å være ubehagelig. Terboven må utføre sine krigspolitiske oppdrag, de er ofte veldige. Det kan ofte være hardt.

Hamsun (etter noen taushet): Terboven vil ikke ha et Norge, men et protektorat, det stiller han oss i utsikt. Kommer han noen gang til å gå igjen? —

Hitler: Reichskommissar er en soldat (ein Mann des Krieges), han er der utelukkende for krigspolitiske oppgaver. Senere går han tilbake til Essen der han er Gauleiter.

Hamsun: Det er ikke så å forstå at vi er mot besettelsen, vi trenger den sikkert ennå lenge (Meget beveget, han gråter). Men denne mannen ødelegger mer hos oss enn en Hitler kan bygge opp (ikke oversatt).

Holmboe (vendt til Hamsun): Tal ikke om det, vi har jo førerens løfte.

Hitler: Vinner vi ikke denne skjebnekampen som vi fører, så er det undergang for oss alle. (Han begynner å dosere den hurtige våpenproduksjons metodikk, oppstilling av nye panserdivisjoner o.a.)

SAMTALEN EBBER UT

Hamsun: Hvorfor må vi i Norge være så usikre? Hvordan skal det fortsette hos oss? Og i Sverige? Sverige hører til fellesskapet av germanske folk, til Tyskland og oss. Vi vil forbli sammen med Sverige. Men det fjerner seg mer og mer fra oss.

Holmboe (vendt til Hamsun): Hva angår Sverige oss? Vi har talt Norges sak.

Hamsun: Sverige angår oss meget. Jødene lokker Sverige stadig lenger vekk (ikke oversatt)

Hitler: Tyskland behøvde ikke å innsette noen norsk regjering. At det skjedde viser da vår gode vilje.

Hamsun: Vi taler mot en vegg (ikke oversatt)

Hitler: Alt dette er likevel uten betydning imot våre ofre, hva spiller det for rolle? De politiske ofre som befolkningen i de besatte land må bringe, veier ikke så tungt som det tyske folks byrder, som i tillegg til alt annet også blir rammet av svære blodofre.

Hamsun: Vi tror på føreren, men hans vilje blir forkvaklet. Veien i Norge er ikke den rette, den fører senere til ny krig (delvis oversatt)

Hitler reiser seg, trekker på skuldrene: Ja, mine herrer — Man reiser seg, går ut på terrassen. Ved avskjeden ber Hitler Holmboe om å berolige Hamsun.

HAMSUN KALLER HOLMBOE EN IDIOT

Underveis prøvde Hamsun i samtale med Holmboe å bli klar over om han hadde oppnådd sin hensikt, nemlig å gjøre Hitler klar over hans pinefulle nød. Han spurte Holmboe om han nå hadde oversatt alt riktig som han hadde sagt. Denne bedyret livlig at han hadde oversatt «ord for ord». Men Hamsun var tydeligvis ikke overbevist om det, han innvendte at Holmboe hadde gitt samtalen en annen retning. Denne forsvarte seg med at Hamsun ikke stadig vekk hadde behovd å komme tilbake til Reichskommissar etter at føreren med hensyn til denne hadde forsikret at han skulle gå etter krigen.

Hamsun ble opphisset og svarte: De idiot. De snakker tøv. Krigen vil ennå vare lenge — meget lenge. Reichskommissars metoder er ikke lenger til å tale. Tingene måtte sies — uten skånsel. I stigende opphisselse søkte han etter ord til å karakterisere Terboven og sa til slutt: «Denne mannen passer oss ikke, han er — udannet.»

Holmboe innvendte at det ikke gikk an å angripe en høy embetsmann som var innsatt av føreren på en slik måte. Hamsun spurte forpint hvordan det alt sammen skulle ende.

Hitler sa rasende etter at Hamsun var gått at han ikke ville se den slags folk igjen. Mottakelsen den neste dag hos Goebbels ble det ikke noe av og det ble ikke gitt noen meddelelse til pressa.»

★

Så vidt det referat som AGDERPOSTEN, og altså

Skodvins NATO-bok - -

(Forts. fra side 5)

som førte oss inn i annen verdenskrig og gjorde oss til et okkupert land. Denne favorisering av den ene part var som kjent så tydelig at man selv i offisielle britiske dokumenter regnet med at om Norge protesterte mot en britisk okkupasjon, så var det bare rent proforma, mens man på den annen side var klar over at Sverige mente alvor og virkelig var fast bestemt på forsvar mot enhver inntrenger. At Sverige under trykket av situasjonen imellom måtte gi visse konsesjoner til først Tyskland og senere til de allierte, endret intet i det forhold at en virkelig nøytralitetskrenkelse ville man gjøre motstand mot. Og slik holdt da Sverige seg utenfor krigen og de ulykker som fulgte i dens spor.

Det var ikke rart at Sverige holdt fast ved det gamle syn på sann nøytralitet.

Men, hva skulle Norge så gjøre da himlen mørknet til, da FN viste seg verdiløst og man hverken noe forsvar hadde eller penger til noe forsvar. Tvertimot hadde man selv når det gjaldt si-

med ukjent kilde, gjengir av møtet mellom Hitler og Hamsun. Det synes iallfall å fremgå klart at Hamsun ingenlunde var ute etter å ta avstand fra Hitler, slik man får inntrykk av i Tore Hamsuns bok, men at han tvertimot flere ganger understreket sin tro på der Führer. Det var Terboven han, formodentlig etter oppdrag av Quisling, via Støren, ville tilfelle på samme måte som alle andre ledende NS-folk som visste hva som foregikk bak kulissene.

Hamsun hadde ellers, som kjent, meget vanskelig for å forstå at i en veldig krigstid som hadde rammet den hele verden måtte selv en verdenskjent dikter bøye seg for både sensur og litt av hvert annet. Vi husker selv en episode i den sammenheng. Da Rudolf Hess i 1941 dro på sin fredsmisjon til England, mottok vi i FRITT FOLK en artikkel om saken fra Knut Hamsun. Det forelå imidlertid kategorisk forbud fra okkupasjonsmakten mot å trykke noe annet i den forbindelse enn den offisielle tyske versjon, som på det tidspunkt ennå ikke forelå. Jeg skrev til Hamsun og gjorde oppmerksom på at det nok var forbudt å offentliggjøre noe om saken og fikk et rasende svar fra Hamsun, som spurte hvem i all verden det var som ville forby Knut Hamsun å gi sin mening tilkjenne!

vile utgifter basert seg på å motta amerikansk marshallhjelp.

I 1948 begynte situasjonen å bli direkte kritisk for det forsvarsløse Norge og i februar samme år hendte det to avgjørende ting: Sovjetsamveldet trakk Tsjekkoslovakia inn under sitt herredømme og påtvang Finnland en allianseavtale. Både i Norge og i verden ellers regnet man med at Norge kunne stå for tur neste gang. Det ble fullstendig panikk. Stortinget vedtok etter forslag fra regjeringen å bevilge ekstraordinært 100 millioner kroner til beredskapstiltak trass i at man ikke viste hvor man skulle få kjøpt nødvendig krigsmateriell nå — en slående analogi til hendelsene i forbindelse med annen verdenskrig. Og Lange dro på ferd til London og USA for å tigge om hjelp i tilfelle russisk pågang. Det var først og fremst den britiske utenriksminister og partifelle Bevin han satte sin lit til. Men resultatet var i første omgang nokså nedslående. Bevin gjorde i virkeligheten oppmerksom på at England ikke lenger kunne hjelpe noen, ikke engang seg selv, at man måtte henvende seg til Washington.

Samtidig begynte også Sverige å føle uro og reiste overfor Norge og Danmark spørsmålet om et nordisk forsvarsforbund. Bevin på sin side hadde røbet for Lange planer om å etablere et NATO, men de var ennå i det blå. Og etter dette vink fra britisk side var vel saken egentlig avgjort i vasalstaten Norge. Alle forhandlinger og alt som senere foregikk var vel helst tåkelegging av den bedrøvelige avhengigheten til England som alt hadde avgjort saken. Selv om det nok innen Arbeiderpartiet var sterke krefter som foretrakk den rene nordiske linje. Det hjalp bare intet ettersom de borgerlige, som nevnt, unasjonale som alltid foretrakk avhengighetslinjen og dermed gav lederne i Arbeiderpartiet den nødvendige parlamentariske støtte.

Om denne strid mellom norsk og svensk syn på nøytralitet, skriver Skodvin bla.:

«Frå svensk synsstad lå saka altså slik at eit nordisk forsvarssamarbeid måtte byggjast opp i samsvar med dei prinsipp som låg til grunn for svensk utanrikspolitikk. Hendingane i Praha og Helsingfors kunne ikkje føra til endringar i dette. Eit skandinaviske samarbeid kunne berre koma i stand dersom deltakarane stod heilt fritt andsynes stormaktsblokker, ikkje berre i praksis (Forts. side 8)

Skodvins —

sis, ikkje berre av varsemd eller av oppotunitetsomsyn, men som prinsipp, og utan minste lemping, det vera seg aldri så stillfarande eller implisitt. — —»

Det var kort sagt et forsvarsamband til forsvar for nordisk nøytralitet man ville ha.

Men Norge ville ikke oppgi avhengigheten av England, man ville ikke gå lenger enn til den kohtske «nøytralitet» av 1940, for som Skodvin skriver:

«Sett frå norsk side tok sambandet (med USA) seg sjølvsteg heilt annaleis ut, men dette hindra ikkje at Storbritannia stod som den nære og kjende makt — i mange nordmenns auga ennå ein stormakt av høg rang. Den funksjonelle tilknytning frå krigstida, som og er nemnt ovanfor, verka sterkt til å halda denne kjensla ved like, og då faresignala melde seg i dei dramatiske marsdagane, gjekk også utanriksminister Langes tanke i første rekkje til Storbritannia. — —»

Og da den svenske utenriksminister Undén så reiste spørsmålet om et nordisk uavhengig forsvarsforbund, måtte Norge spørre England først. Skodvin skriver:

«Lange nemnde for Udén at han fann det naturleg om ein frå norsk side, orienterte vestmakten om at ei nordisk utgreiing var i emning. Tillitsforholdet, først og fremst mellom Noreg og Storbritannia, var eit diplomatisk og politisk aktivum (!) som vogtungt for den norske utanriksleinga.»

Det er klart at forhandling ut fra så forskjellig syn ikke kunne føre til noe. Det hele ble en seig drakamp hvor Norge den hele tid forsøkte å uthule det svenske nøytralitetsbegrep slik at forbundet i realiteten ble en gren av NATO, noe Sverige naturligvis motsatte seg.

Noe som ellers spilte en vesentlig rolle var forøvrig spørsmålet om hvor Norge (og Danmark) nå skulle kunne få skaffet seg det krigsmateriell en hadde forsømt å tenke på i tide — som vanlig. USA gikk nå inn for sitt NATO og da man også både der og i England hadde forsømt å holde forsvaret i orden etter verdenskrigens slutt, var det begrenset hva man iallfall i første omgang kunne la andre stater få. Det skulle gå til stater som var «in association» med USA. Det ville ikke et nordisk virkelig nøytralt forsvarsforbund være, hevdet man fra norsk side. Sverige på sin side pekte på mulighetene av å få kjøpt våpen i Sovjet-samveldet eller Tsjekkoslovakia — selv hadde det jo

DET FOREGÅR NOK

litt av hvert bak kulissene i Norges land, later det til, og spesielt DAGBLADET avslører nå det ene etter det andre. Først har vi den nye Svalbardskandalen med hemmelige dokumenter på avveier, en affære som fullstendig tar luven fra Bortenlekkasjen i sin tid. Så bringer bladet den etter vår oppfatning sensasjonelle opplysning at «Røde Rudi», som ikke fikk lov til å bli i England på bakgrunn av tidligere venstreradikal opprørsvirksomhet m.v., nå er im-

For ungdommen

(Forts. fra side 4)

og sine forpliktelser overfor USA's allierte, temmelig langt — men nå er han en like god «Jolly good fellow», som Chamberlain i 1938. Også han kan vite optimistisk til sitt folk og si «Peace in our time». Vi får håpe at den historiske likhet stopper der, og at Churchills ord blir gjort til skamme: «Vi hadde valget mellom vanære og krig. Vi valgte vanæren — nå får vi krigen».

E.R.H.

holdt sitt forsvar i orden og var delvis selvforsynt — og ellers hevdet man at Sverige ikke lot seg tvinge inn i en militærallianse med slike midler:

«For Sverige var dette utenkelig, det sa Undén klart fra om. Han fann det umogeleg å la svensk utrikespolitikk påverka av at ei stormakt sette vilkår for å levera militært utstyr. Frå svensk synsstad skilde slike innkjøp seg ikkje prinsipielt frå andre handelstransaksjonar.»

Men for Norge var intet utenkelig når England så bestemte.

Vi har ikke her kommet inn på noen vurdering av de alternativer Norge dengang hadde og om det eventuelt var et riktig valg man gjorde. Det vi her har villet peke på i forbindelse med Skodvins bok er at også her var det forholdet til England som til syvende og sist avgjorde det hele. Som det avgjør enhver sak og vel også vil avgjøre vårt EF-medlemskap i strid med Nordens interesser — hvis da ikke det norske folk endelig en gang har fått nok av denne form for «utenrikspolitikk» og gjør opprør ved å stemme mannjevnt mot den nye underkastelse.

portert til Norge av noen skjørhodete skoleledere og tydeligvis ingen vanskeligheter har hatt med å få oppholde seg her. Men oppholdet skal likevel holdes helt hemmelig, opplyser DAGBLADET, som er indignert — dog ikke i og for seg over Rudi Dutsches opphold og virksomhet her, men over det «udemokratiske» i at hans bidrag til undervisningen i norske skoler hemmeligholdes.

RIKSADVOKATEN

er som tidligere nevnt ute i hårdt vær i forbindelse med Torgersensaken som Bjørneboe har tatt seg av. Torgersens advokat Sven Getz skriver i den sammenheng i en artikkel som de av våre lesere som traff på Dorenfeldt under det landssvikoppgjør han tjente sine sporer på vil ikke gjenkjennende til. Getz finner det beklagelig at «riksadvokaten ikke fikk anledning til som vitne nr. 1 i saken i høst å avsaune at De som statsadvokat under Skippergatesaken ropte ut i rettssalen at denne mann ikke skulle slippe ut så lenge De levde?»

ELLERS GRÅTES DET JAMMERLIG,

bl. a. i DAGBLADET, over hvor vondt fremmedarbeiderne har det i Norges land. Spesielt gråtes det på vegne av de pakistanere som for størstepartens vedkomme er kommet ulovlig inn i landet. Eller som en av gråtekonene skriver i DAGBLADET: «Med fremmedarbeidere tenker jeg her på de utenlandske arbeidstakere som kommer fra fjernere og mindre utviklede strøk av verden, særlig enkelte områder kring Middelhavet, og land i Asia og Afrika.» Etter som disse for en stor del ubudne gjester har det så vondt her, må det være best å få sendt dem tilbake der de kom fra. Så får heller norsk industri anvende norsk arbeidskraft — selv om det faller noe dyrere og mere besværlig. Og eftersom det hevdes at fremmedarbeiderne kommer fra utviklingsland, så må den overdådige norske utviklingshjelp her kunne anvendes til utviklingshjelp.

SOVJETSPIONASJE I ROMANIA OGSÅ!

Selv i det kommunistiske land Romania driver Sovjet

Proklama

Ifølge vedtektene i A/S FOLK OG LAND må aksjeoverdragelser — også ved arvefall — være godkjent av styret for å være gyldige. Da det for en rekke avdøde aksjeeiere ikke er søkt om og/eller innvilget slik overdragelse, ønsker selskapet nå å innløse disse aksjer etter den av ligningsmyndighetene ansatte kurs = kr. 20,— pr. aksje.

Innehavere av aksjer som har tilhørt disse avdøde aksjeeiere oppfordres derfor til innen 15. april fk. enten å søke om å få overta aksjene eller å innsende aksjebrevne til A/S FOLK OG LAND, Postboks 3214/Sagene, Oslo 4 til innløsning etter oven nevnte kurs. Oversittes denne frist bortfaller kravet og aksjene blir strøket. Det er fastsatt at meddelelser til aksjonærene skal skje gjennom bladet FOLK OG LAND slik som her skjer, men vi ber folk som måtte kjenne nåværende innehavere av aksjer etter avdøde om å være behjelpelig med å varsle dem.

Oslo, 25. februar 1972

Olaf Holm,
Styrets formann

sin spionasje fordi man anser det for upålitelig. Men Romania lar seg ikke uten videre pille på nesen av den røde storebror. Nylig stillet man en romansk general, Ion Serb for retten tiltalt for spionasje til fordel for Sovjet, dømte ham til døden og lot ham skyte. Serb kjempet i sin tid under annen verdenskrig mot Sovjet, men ble tatt tilfange og ble som den tyske Paulus & Co. omvendt til kommunismen, så omvendt altså at han nå etter å ha blitt general spionerte mot sitt eget fedreland og til fordel for den gamle motstander.

JA, IKKE SANT!?

Det berømmelige Amnesty International har i forbindelse med en sak mot tyske venstreradikale voldspersoner sendt ut en erklæring, som også mange av våre lesere vil være enig i: «Å holde noen i varetektstfengsel i 17 måneder grenser til umenneskelighet.» Et tysk nasjonalt blad peker på at Amnesty International tydeligvis intet har å bemerke til at tyskere som mistenkes for krigsforbrytelser begått for tredivde år siden har vært holdt i varetekt i ti år og mere. En slik rekord kan vi jo ikke slå her i landet, men nedskriveren av disse linjer satt i varetekt i nære på tre år fra 1945 til 1948 og det til og med uten rettigheter som varetektstfange. Så det må da overstige den grense til umenneskelighet som Amnesty International nevner. Ellers gjelder den kanskje bare

for venstreradikale samfundsomveltere og drapsmenn?

Det er lenge siden

«Kjakan» Sønsteby brøt seg inn i minister Blehrs bolig i Oslo i mai 1945 og lot seg fotografere fektende med ministerens gallakårde som en verdig avslutning på sabotørvirksomheten i britisk tjeneste. Nå er revisorassistenten fra dengang fin direktør og ble nylig presentert i VG på et kjempebilde over hele siden dansende på «kongelig skuddårsball» i Rokkosalen på Grand med selveste kronprinsesse Sonja. Det er velsignet at det går oppover med noen!

KJØPES
NS-merke, Hirdboken
(av Orvar Sæther),
Munin o.a.
Henv. Folk og Lands eksp.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser 1972:

Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 35,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 70,— pr. år, kr. 35,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450

Løssalg kr. 2,—

Utgiver A/S FOLK OG LAND

Viking Boktrykkeri, Oslo